Kubín

V Dolnom Kubíne vybudovali šesť nabíjacích staníc pre elektromobily

Elektronabíjačky sú zabudované do stožiarov verejného osvetlenia. Minimálne prvý rok bude služba dostupná pre všetkých zadarmo. V rámci projektu tiež vzniklo viacero nových stĺpov svietidiel.

Začali s očkovaním učiteľov

Počas prvého februárového víkendu dostalo vakcínu takmer 700 pedagógov z celého regiónu.

Liečil telo i dušu, zomrel Juraj Štefák

Špičkový zdravotník, poslanec a celosvetovo uznávaný klasifikátor nás opustil po vážnej chorobe.

mesačník február 2021 číslo 2 ročník XXXVII

foto: redakcia

Elektronabíjačky sú v testovacej fáze, obnovili aj osvetlenie

Do stĺpov verejného osvetlenia pred kinom Choč, daňovým úradom a penziónom Koliba nainštalovali šesť nabíjacích staníc pre elektromobily. Ide o projekt obnovy a prípravy existujúcej infraštruktúry verejného osvetlenia na smart city riešenia, ktorý realizuje dolnokubínska firma Pema pod gesciou ministerstva hospodárstva.

Firma chcela vytvoriť stožiar verejného osvetlenia, ktorý by umožňoval inštalovať naň rôzne iné prvky ako nabíjačky či kamery. „Vzhľadom na to, aký je vývoj v elektro-mobilite, sme sa zamerali na nabíjacie zariadenie pre elektro-autá s tým, že sa na to využíva napájanie a infraštruktúra verejného osvetlenia. Mali by to byť prvé verejne dostupné nabíjacie stanice v meste, spolu ich bude šesť," vysvetlil konateľ firmy Pema Peter Drozd.

Vo viacerých lokalitách sú nové stĺpy verejného osvetlenia

V rámci projektu bolo potrebné vymeniť svietidlá, ktoré sú v jednotlivých sieťach s nabíjačkami. Je to nutné kvôli tomu, aby vedeli komunikovať po vedení s rozvádzačom a s riadením. V meste je preto viacero nových stĺpov verejného osvetlenia. „Menili sa svetlá pri mestskom úrade, na nábreží Oravy až ku Severanu a takisto na celom parkovisku pred penziónom Koliba. Posunulo to ďalej nás aj mesto, pretože sústava verejného osvetlenia teraz už vie obojsmerne komunikovať s rozvádzačom, táto sekcia je ovládateľná na diaľku," ozrejmil Ján Drozd. Svietidlá sú stále pod napätím, to znamená, že by svietili nonstop, keby v nich nebol komunikačný čip. „Ten komunikuje s riadiacou sústavou a povie, že v tom čase, ako je nastavené verejné osvetlenie v meste, sa má vypnúť. Vtedy tieto lampy stiahnu svoj výkon na nulu. A naopak, keď sa lampy v meste zapnú, tak vo vedení príde príkaz, že sa majú lampy zasa rozsvietiť," povedal konateľ firmy Pema.

Zatiaľ prebieha testovacia fáza

Počas januára a februára firma skúšala, či projekt funguje. Pre verejnosť by mali byť nabíjačky dostupné v marci. Minimálne prvý rok bude služba zadarmo. Nabíjanie elektromobilov podľa spoločnosti Pema neobmedzí výkon svietidiel v meste, nakoľko zabezpečovať svetlo v noci je ich prioritou. „Tri roky by nabíjačky mali byť v našej správe. Máme zmluvu s mestom, že ak bude spokojné s tým, ako to funguje, tak to prevezme za zostatkovú cenu do svojej správy. Ak by nebola samospráva spokojná, v tom prípade sa to vypne," dodal P. Drozd.

Firma Pema očakáva, že projekt bude v Dolnom Kubíne úspešný. Už teraz v testovacej fáze dostávajú otázky, kedy bude nabíjanie spustené. Podobný spôsob elektronabíjačiek na Slovensku ešte funguje v Sabinove.

redakcia

Ďalšie informácie o technológii nájdete v reportáži TVDK.

Opravujú židovskú synagógu, začali v podkroví

V januári sa začala očakávaná oprava židovskej synagógy. Mesto ešte v minulom roku pripravilo verejné obstarávanie na výber zhotoviteľa, ktoré vyhrala stavebná spoločnosť z Námestova. Predpokladanú sumu za prvú etapu rekonštrukcie vo výške 70-tisíc eur sa obstarávaním podarilo znížiť o takmer 7 000.

Cieľom opravy je rekonštrukcia, zateplenie a odvetranie strechy židovskej synagógy, vrátane inštalácie bleskozvodu a odvodenia spevnených plôch okolo objektu. „Spoločnosť prevzala stavenisko na začiatku januára. Urobil som harmonogram vzhľadom na toto ročné obdobie na práce, ktoré sa dajú realizovať vo vnútri objektu. Momentálne prebiehajú práce na ošetrovaní krovu, na vyspravení chybných drevených prvkov, ošetrenie dreva protihnilobnými a protipožiarnymi nátermi a začali sa práce na zatepľovacích prácach podstrešného priestoru minerálnou vlnou," vysvetlil Pavol Starek, vedúci odboru výstavby a živ. prostredia MsÚ DK.

Nízke teploty sťažujú práce

Práce v podkroví momentálne komplikujú nízke teploty a dážď so snehom. Keď sa zlepší počasie, stavebná spoločnosť bude pokračovať s opravou strešnej krytiny. „Prejdeme na opravu strešného plášťa zabudovaním šiestich odvetrávacích hlavíc, ktoré sú súčasťou zatepľovacích prác na odvetranie. Potom bude vykonaná revízia na bleskozvodovom systéme, budú urobené odvodňovacie žľaby a bude zabezpečené oddrenážovanie spodnej stavby," objasnil Pavol Starek. Cieľom stavebných prác bude aj sanácia statickej poruchy na západnej strane synagógy, ktorú odhalili projektanti počas prieskumu budovy. „Západná strana portálu vykazovala statické poruchy. Jediným možným spôsobom, ako vykonať sanáciu trhlín, ktoré sa prejavili, je kontaktným zatepľovacím systémom. To sa bude realizovať aj v tejto fáze úpravy strešného plášťa," doplnil Pavol Starek.

Prvú fázu obnovy chcú ukončiť v júni

Práce na prvej fáze obnovy židovskej synagógy by mali byť ukončené v júni. Budova by tak mala byť po úvodných nevyhnutných opravách pripravená na ďalší rozvoj a rozhodnutia. „Práce sú zamerané a boli plánované na opravu

strešného plášťa, ale vzhľadom na to, že ich rozsah súvisí s ďalšími operáciami, preto sa naplánovala oprava väčšieho rozsahu, a tak by sa do strešného plášťa už nezasahovalo v ďalšej etape. Ide o rozsiahlu opravu, podotýkam opravu, aby budova, pokiaľ neprejde ďalšou rekonštrukciou, bola dobre zabezpečená," dodal Pavol Starek na záver.

redakcia; foto: redakcia

V r. 2020 sa narodilo 193 Kubínčanov

V minulom roku sa v Dolnom Kubíne narodilo 794 detí, z toho 193 Dolnokubínčanov. Chlapcov pribudlo 98 a dievčat 95. Ku koncu roka 2020 u nás žilo 18 078 ľudí, čo je pokles o 158 občanov.

„Odsťahovalo sa nám 350 ľudí a do Dolného Kubína sa nám prihlásilo na trvalý pobyt 182 ľudí. Prvé dieťatko, ktoré sa nám narodilo 1. januára 2021, je dievčatko a narodilo sa vo Zvolene," povedala Petra Šárfy z evidencie obyvateľstva na MsÚ.

Uzatvorilo sa menej manželstiev

Do štatistických hlásení o matričných udalostiach sa pripísali aj uzavretia manželstva. Bolo ich o 22 menej ako v roku 2019. „V matričnom obvode D. Kubín bolo v roku 2020 uzavretých 111 manželstiev. Najviac manželstiev bolo uzatvorených v septembri. Detičiek sa tiež najviac narodilo v mesiaci september," ozrejmila matrikárka mesta Dolný Kubín, Iveta Kolláriková. „Rodičia ako zaujímavé mená alebo často používané mená pri dievčatách vyberali väčšinou Alexandra, Barbora, Eliška, Sofia, Nina. Z netradičných mien pri dievčatách použili napríklad Eli, Kiara, Stefani. Chlapcom dávali najčastejšie mená Adam, Alex, Jakub, Matúš, Matej. Z netradičných mien bolo napríklad Quentin alebo Bořivoj Karel," doplnila Petra Šárfy.

Najviac úmrtí pribudlo koncom roka

V matričnom obvode Dolný Kubín v minulom roku zomrelo 395 obyvateľov, z čoho bolo 150 Dolnokubínčanov. Opustilo nás 78 mužov a 72 žien. Najviac ľudí zomrelo v novembri 2020, úmrtí vtedy bolo päťdesiatštyri. V roku 2020 žilo v DK 9367 žien a 8711 mužov. Ženy v aktívnom veku, čiže od 18 do 62 rokov, boli v počte 5522 a muži 5417. Minulý rok u nás žilo 3843 dôchodcov.

redakcia

Vydali novú zberateľskú euromincu s J. Matúškom

Pri príležitosti 200. výročia narodenia Janka Matúšku začala Národná banka Slovenska predávať striebornú zberateľskú euromincu v nominálnej hodnote 10 eur s podobizňou autora textu našej štátnej hymny. Tvorcom návrhu euromince je Peter Valach a náklad je limitovaný v počte maximálne 11 000 kusov.

Na líci euromince je vyobrazený Or. hrad ako symbol životného pôsobenia J. Matúšku a štátny znak Slovenskej republiky. V pravej časti je faksimile dobového autentického zápisu textu hymny Slovenskej republiky v štyroch riadkoch. V spodnej časti nápis SLOVENSKO a letopočet 2021. Vľavo od rámika je skratka značky Mincovne Kremnica, štátny podnik. Na rube eurominc je vyobrazený portrét J. Matúšku a faksimile jeho podpisu. Ďalej označenie nominálnej hodnoty, meno a priezvisko JANKO MATÚŠKA i letopočty jeho narodenia a úmrtia. Vpravo od portrétu sú štylizované iniciálky autora Petra Valacha.

redakcia

foto: redakcia

Žiaci z prvého stupňa sa po dlhých mesiacoch vrátili do škôl

Deti sa už so spolužiakmi nevidia len prostredníctvom počítačov, 8. februára opäť zasadli do svojich školských lavíc. Mesto po konzultácii s regionálnou hygieničkou otvorilo všetkých sedem materských škôl, základné školy pre prvý stupeň a rovnako prvý stupeň základných umeleckých škôl s individuálnou výučbou.

„Od pondelka sme otvorili všetky triedy na prvom stupni, avšak nie v plnom počte, do školy nám prišlo 84% žiakov. Naša škola sa zmenila z pustého, tichého miesta na živý úľ. Všetci sme veľmi radi, deti sme privítali aj maličkou výzdobou," ozrejmil riaditeľ ZŠ J. Matúšku, Rastislav Eliaš.

Väčšina sa už učí prezenčnou formou

V ZŠ P. Škrabáka otvorili všetkých desať tried prvého stupňa a osem oddelení školského klubu detí. „Nastúpilo 161 detičiek, čo je viac ako 95%. Ja to hodnotím veľmi dobre, no zaujímalo ma, čo na to deti. Taká malinká druháčka povedala, že nikdy neverila, že sa bude tešiť do školy a to ma naozaj veľmi teší," povedala riaditeľka ZŠ P. Škrabáka, Mária Studeničová. Do ZŠ s MŠ Kňažia nastúpilo 65 detí, čo je takmer 80%. „Nástup bol skomplikovaný počasím, pretože školské autobusy nám kvôli poľadovici nepriviezli deti z obcí. Dnes už je situácia oveľa lepšia, v škole je skoro 95% a v materskej škole 65% detí," informovala riaditeľka ZŠ s MŠ Kňažia, Daša Badáňová. V ZŠ M. Kukučína otvorili všetkých štrnásť tried prvého stupňa. „Prišlo nám 245 detí z 300, čiže to percento je naozaj pekné, je to skoro 82% detí. Čo sa týka detí, ktoré neprišli, jednak bola v pondelok kalamita, no u tridsaťtri detí z tohto počtu si rodičia priali pokračovať ďalej dištančným vzdelávaním," vysvetlila riaditeľka ZŠ M. Kukučína, Katarína Števonková.

Podmienkou je negatívny test nie starší ako 7 dní

Deti sa učia za prísnych hygienických podmienok, no ak sa nakazí jeden žiak, do karantény ide celá trieda. Návrat žiakov je podmienený negatívnym testom jedného z rodičov a všetkých zamestnancov školy, nie starším ako 7 dní. Deti sa v tomto prípade testovať nemusia. Prípravy na otvorenie škôl však sprevádzal aj zmätok v informáciách. „Prvé odozvy sú veľmi dobré, aj rodičia aj učitelia sú veľmi spokojní, že sme začali s prezenčnou výučbou. No bolo to náročné, lebo pokyny boli zmätočné a do piatku ešte nebolo rozhodnutie ministra, ale s veľkou snahou riaditeľov aj vedenia mesta sa nám školy podarilo otvoriť. Niektorým rodičom sa nepáčilo, že musia ukazovať či odovzdávať doklad o teste, alebo o tom, že prekonali chorobu. No pre nás sú usmernenia ministerstva záväzné. Chcem všetkým rodičom povedať, že my na školskom úrade reprezentujeme aj štát, to znamená, že pokiaľ nám prídu usmernenia z ministerstva školstva, musíme ich rešpektovať a, samozrejme, ich musia rešpektovať aj riaditelia škôl," vysvetlil vedúci odb. školstva na MsÚ, M. Švento.

Prví učitelia sú už zaočkovaní

Od 13. februára začalo očkovanie učiteľov proti ochoreniu covid-19. Riaditelia sa zhodli v tom, že je to jediná možnosť, ako sa vrátiť k normálnemu životu. „Covid-19 dokážeme asi potlačiť iba vakcináciou, pretože opatrenia, ktoré sú nastavené, ľudia až tak nedodržiavajú a šíri sa to nekontrolovateľne. Aj keď mám obavu, každý z nás sa bojí, napriek strachu som za vakcináciu. 90% našich učiteľov sa prihlásilo, že sa pôjde dať očkovať," povedala Dáša Badáňová. „Som rád, že štát nezabudol na nás, učiteľov, a že nás trošku uprednostnil. Určite by sme takýmto spôsobom dokázali zabezpečiť vzdelávanie aj počas nejakých vzrastajúcich čísel ochorenia a takto by sme mohli aj pomôcť rodičom a odbremeniť ich od domácich úloh v dištančnom vzdelávaní," dopl-

nil Rastislav Eliaš. Zo ZŠ M. Kukučína prejavilo záujem o očkovanie 80% pedagógov a zamestnancov. „Niektorí už prekonali covid, takže to očkovanie u nich asi prebehne neskôr, ale ja za našu školu to hodnotím, že je to veľmi dobrý krok a vážime si to," povedala Katarína Števonková. „Ja som očkovací človek, mne to vôbec nevadí, no mám veľký problém s neodbornými reakciami. Niekedy priveľa informácií škodí, lebo si ich nevieme správne vysvetliť. V očkovaní problém nevidím. Preočkovaní sme všetci od malička a myslím, že sme stále tu a v poriadku," dodala Mária Studeničová.

redakcia

Začalo sa očkovanie učiteľov

V sobotu 13. februára sa začalo očkovanie učiteľov proti ochoreniu Covid-19. Vďaka tomu, že je DONsP očkovacím centrom, naši učitelia nemuseli na vakcíny dlho čakať. Už počas prvého víkendu zaočkovali vyše 60 učiteľov a ďalších pedagogických zamestnancov dolnokubínskych škôl mladších ako 55 rokov.

„Zo základných škôl bolo zaočkovaných 53 učiteľov a 12 učiteliek materských škôl. Už sa môžu registrovať aj učitelia nad 55 rokov, no záleží to aj od vakcíny. Starší pedagógovia sa zatiaľ prihlasujú na očkovanie do iných miest – Žilina, Martin, príp. Banská Bystrica, viacerí tak už aj urobili," ozrejmil vedúci odboru školstva na MsÚ, Michal Švento.

Zaočkovali stovky pedagógov z Oravy

V dolnokubínskej nemocnici počas prvého víkendu dostalo vakcínu takmer 700 pedagogických zamestnancov z celého regiónu. „V rámci rozpisu sme dostali 1000 dávok vakcíny, čiže 500 na sobotu a 500 na nedeľu. Keďže sa prihlasovanie spustilo neskôr, na sobotňajší termín sa nám prihlásilo iba 174 záujemcov, na druhý deň 500. Chcem sa poďakovať za pomoc všetkým kolegom. Tento tím aj napriek tomu, že sú permanentne šesť týždňov v práci aj cez víkend a pribudla im nová úloha, sú ochotní pracovať. Veľmi si to vážim," povedal riaditeľ DONsP, Jozef Mintál.

Chcú fungovať a učiť ako predtým

Učitelia sa na očkovanie registrovali cez link, ktorý bol zaslaný riaditeľom škôl. Ocenili, že boli zaradení medzi tých, ktorí budú očkovaní prednostne. „Cítim sa v poriadku a som rada, že sme mohli toto očkovanie absolvovať, aby sme sa vrátili do škôl. Chránime samých seba, aj tých ostatných," povedala hneď po tom, čo dostala prvú dávku vakcíny, učiteľka z Dolného Kubína. „Sme veľmi radi, že nás zaradili medzi tých, ktorí sú dôležití a tešíme sa z toho, že sme sa mohli vrátiť do školy. Očkovanie všetkým odporúčam, zabezpečili by sme tak bezpečie pre nás aj pre deti," doplnila ďalšia zaočkovaná pedagogička. „Ani na chvíľu sme nerozmýšľali, že by sme nešli. Chceme učiť v normálnom režime, preto je to nevyhnutné," dodala po očkovaní učiteľka materskej školy.

Niektorí hlásili vedľajšie účinky

Tak ako všetky lieky, aj vakcíny môžu spôsobovať vedľajšie účinky. Podľa odboru školstva pociťovalo približne 10 percent zaočkovaných učiteľov z Dolného Kubína bolesti hlavy a horúčky. „Po tomto očkovaní sú mierne komplikácie prirodzené. Niektorí učitelia zo základných škôl mali zvýšené teploty od 37 do 39°C, vážnejšie problémy nesignalizovali. Sú to bežné reakcie, aj keď pre niekoho nepríjemné," vysvetlil M. Švento.

Očkovanie je dobrovoľné. V prvej fáze sa očkujú učitelia, asistenti a vychovávatelia materských škôl, špeciálnych škôl a pedagogickí zamestnanci na prvom stupni základných škôl a končiacich ročníkov stredných škôl.

redakcia; foto: redakcia

Na priebeh očkovania pedagógov sa môžete pozrieť po načítaní kódu.

Deti rodičov z kritickej infraštruktúry chodili do MŠ Odbojárov

Kým materské školy neboli v prevádzke, pre deti rodičov, ktorí pracujú v kritickej infraštruktúre, zabezpečilo mesto jednu škôlku. Deti z celého mesta trávili čas v Materskej škole Odbojárov na Brezovci.

Do MŠ Odbojárov chodili deti z ôsmich materských škôl. „Mali sme detičky aj z cirkevnej, aj z Kňažej, zo Záskalia, z Baniska, zo škôlok z Bysterca a popritom aj z našej materskej školy. Program bol rovnaký ako po celý rok. Nič sa nevynechávalo, od rána sme mali hry a relaxačné cvičenia s rôznymi prvkami. Potom sme mali normálne aktivity a ak sa dalo, tak sme čas trávili na školskom dvore, keď nie, tak sme boli v triedach," ozrejmila riaditeľka MŠ Odbojárov Eva Šaligová.

Zvýšili hygienu a deti rozdeľovali do menších skupín

Pre škôlkarov fungovala aj jedáleň, avšak za sprísnených podmienok tam naraz chodilo menej detí ako obvykle. „Stravujeme sa na normálnom princípe po celý rok – desiata, obed, olovrant. Rozdelili sme si to na viac etáp, aby sa v jedálni nestretávalo také množstvo detí. Aj spálne sme trošku prerozdelili, sú teraz aj v triedach, aby sme nemali deti v jednej miestnosti," doplnila Eva Šaligová. Deti si pred vstupom museli vydezinfikovať ruky, učiteľky im merali teplotu a rodičia vypisovali čestné vyhlásenie o bezinfekčnosti dieťaťa. Upratovačky vo zvýšenej miere čistili kľučky, zábradlia, skrinky a triedy. Celé zariadenie dezinfikovali aj prístrojom požičaným z mestského úradu.

redakcia

Škôlku na Záskalí nezrušili, Aquarelax dostal finančnú injekciu

Prvé tohtoročné zasadnutie mestského zastupiteľstva prinieslo množstvo dôležitých tém. Poslanci sa 18. februára zaoberali poskytovaním dotácií na rok 2021, predložením žiadosti o poskytnutie príspevku na rekonštrukciu zimného štadióna a rokovali aj o návrhu zrušenia MŠ na Záskalí. V rámci deviatich bodov programu riešili poslanci aj finančnú situáciu v obchodnej spoločnosti AQUA Kubín.

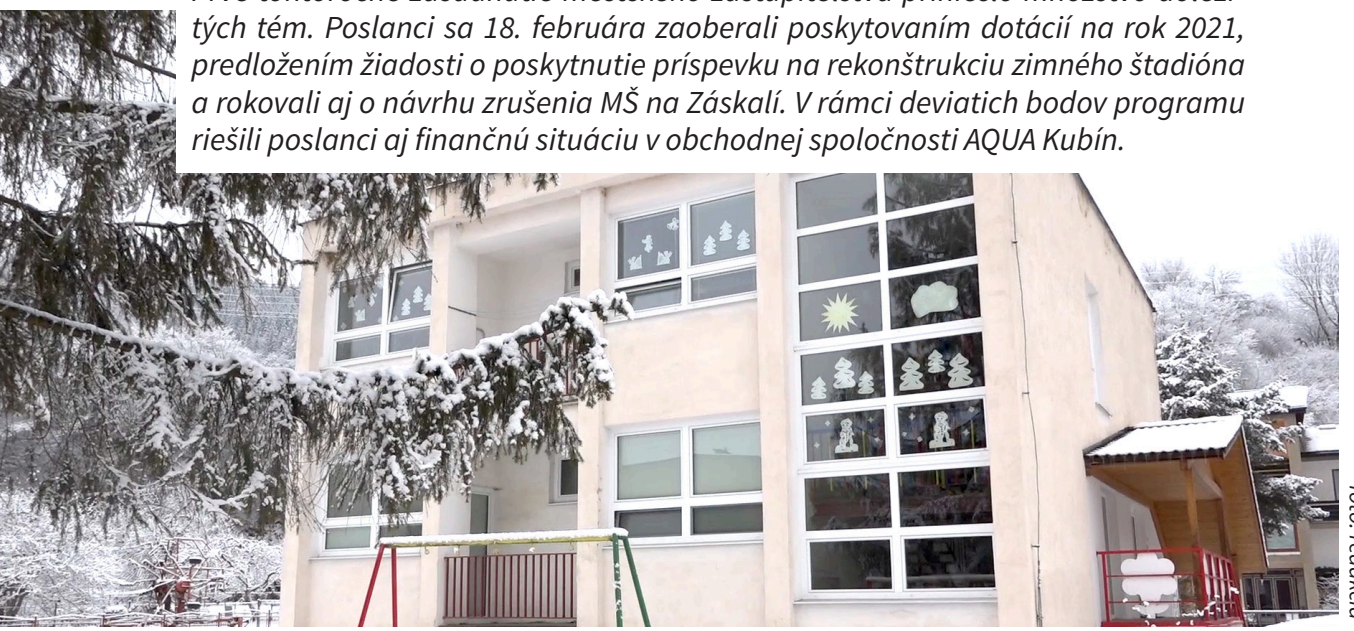

foto: redakcia

Februárové rokovanie začalo schválením poskytnutia dotácií na činnosť a projekty v oblasti športu, voľného času detí a mládeže, kultúry a soc. vecí. Poslanci rozdelili na túto činnosť a projekty takmer 112-tisíc eur. Ide však len o 75% celkovej sumy, pretože väčšina subjektov má kvôli pandémii obmedzenú činnosť. Medzi najvyššie podporené organizácie patria už tradične mestský futbalový a hokejový klub, ďalej Žatva 90, Telovýchovná jednota Orava či agentúra Fórum života. Ak sa situácia s pandémiou zlepší, do úvahy pripadá aj dofinancovanie zvyšných 25% sumy určenej na dotácie.

Ak mesto vo výzve uspeje, zrenovuje časť zim. štadióna

Poslanci ďalej rozhodli o zapojení mesta Dolný Kubín do projektu Výstavba, modernizácia a rekonštrukcia športovej infraštruktúry, v rámci výzvy Fondu na podporu športu. Mesto v nej predložilo žiadosť o poskytnutie príspevku na rekonštrukciu zimného štadióna. Konkrétne ide o rekonštrukciu strojovne chladenia, osvetlenia ľadovej plochy, šatní a sociálnych zariadení. Spolufinancovanie chce mesto realizovať zapojením zdrojov z rezervného fondu. Spoluúčasť je 50%, vo výške maximálne 380-tisíc eur. Ak bude mesto v projekte úspešné, rekonštrukcia zimného štadióna by mala byť ukončená do konca roka 2023.

Únia miest Slovenska poslancov nezaujala

Mestské zastupiteľstvo následne odmietlo vstup mesta Dolný Kubín do Únie miest Slovenska. Viacerí poslanci svoje rozhodnutie odôvodnili tým, že mesto má už svoje zastúpenie v Združení miest a obcí Slovenska i dolnej Oravy. Vedenie mesta si od tohto kroku sľubovalo koordinovanú vzájomnú spoluprácu miest pri riešení spoločných problémov a modernizácii verejnej správy. Únia miest Slovenska má v súčasnosti 56 členov. Každé mesto jej platí ročný členský príspevok vo výške 13 centov na obyvateľa.

Štát zatiaľ všetky prostriedky na testovanie nepreplatil

Prednostka mestského úradu tiež informovala poslancov o vynaložení finančných prostriedkov v súvislosti s pandémiou. Za rok 2020 neboli mestu od štátu preplatené náklady vo výške viac ako 29-tisíc eur, no niektoré položky, ako napr. germicídne žiariče, boli štátom definované ako neoprávnené. V roku 2021 stálo samosprávu testovanie zatiaľ necelých 49-tisíc eur, štát už aktuálne väčšinu sumy preplatil.

Materská škôlka na Záskalí nekončí

V ďalšej časti programu rokovali poslanci o návrhu Všeobecne záväzného nariadenia o zrušení Materskej školy Záskalická. Mesto ako hlavný dôvod návrhu uviedlo vysoké prevádzkové náklady na jedno dieťa a nízky záujem rodičov o túto škôlku, predovšetkým zo Záskalia. Problémom je podľa mesta aj to, že materská škola má len jednu triedu, v ktorej sú deti od dvoch do šiestich rokov a to má odrádzať rodičov. Na druhej strane, škôlka sa venuje aj deťom z azylového domu a deťom, ktoré si vyžadujú individuálny prístup. Má dlhú tradíciu, rodinné prostredie a aktuálne ju navštevuje 19 detí. Poslanci na túto tému viedli dlhú diskusiu, kde zazneli argumenty za zachovanie, zrušenie, ale aj za racionalizáciu škôlky. Mestské zastupiteľstvo napokon rozhodlo jasne. Zo štrnástich prítomných poslancov bolo proti zrušeniu škôlky šesť, zdržali sa traja a päť bolo za zrušenie. Materská škola Záskalická teda naďalej zostáva v sieti dolnokubínskych materských škôl.

AquaRelax dostal finančnú injekciu

Mestské zastupiteľstvo sa ďalej zaoberalo návrhom riešenia finančnej situácie v mestskej obchodnej spoločnosti AQUA KUBÍN s.r.o., ktorá prevádzkuje Aquarelax. Ten je kvôli vyhláseniu mimoriadnej situácie a prísnym nariadeniam vlády uzatvorený. V prvej vlne to boli tri mesiace a aktuálne sú to už štyri. Táto skutočnosť sa prirodzene prejavila v poklese tržieb spoločnosti, ktoré majú výrazný dopad aj na jej hospodársky výsledok za rok 2020. Spoločnosť AQUA KUBÍN, s.r.o. počas minulého roka využila finančnú pomoc od štátu vo výške takmer 78-tisíc eur. Aj vzhľadom k finančnej rezerve na začiatku minulého roka vo výške 227-tisíc eur dokázala zvládnuť rok 2020 bez finančnej výpomoci mesta. Podľa slov konateľa sú v súčasnosti finančné rezervy minuté a pomoc od štátu je nedostatočná. Mesto preto ako jediný spoločník navrhlo zvýšenie základného imania spoločnosti o 150-tisíc eur, ktoré by mali finančnú situáciu aspoň nateraz stabilizovať. Smerovať budú z prostriedkov rezervného fondu. Poslanci túto formu finančnej pomoci schválili.

Celý záznam februárového mestského zastupiteľstva nájdete na webe mesta a televízie.

redakcia

Téme materskej školy na Záskalí sme sa podrobne venovali aj v nedávnej reportáži.

Údržbu poľadovice skomplikovala nehoda posýpača

8. februára – v deň, kedy sa najmenšie deti vrátili do škôl, mrznúci dážď spôsobil v celom meste silnú poľadovicu. Technické služby nasadili do terénu všetku techniku a zľadovatené cesty a chodníky udržiavali už od tretej hodiny ráno. Situáciu im skomplikovala nehoda chodníkového posýpača.

Vozidlo sa pošmyklo a prevrátilo, vodič so zraneniami skončil v nemocnici. „Na Ulici Ľudovíta Štúra pri posype chodníka, ktorý je v príkrom brehu nad ihriskom Žihadielko, sa dostalo vozidlo do šmyku a prevrátilo sa nám dolu schodmi. Situácia bola o to horšia, že minulý týždeň došlo k poruche na motore druhého podobného vozidla. To zabezpečuje práve údržbu chodníkov, ktoré sú užšie, pretože s tou širšou technikou sa nie všade dokážeme dostať. Poľadovica takéhoto rozsahu tu asi ešte nebola. Na cestách, na vozidlách, na strechách, na plochách sa tvorili niekoľkomilimetrové vrstvy súvislého ľadu. Pri lepšom pohľade bolo jasné, že chodník je posypaný, ale ten mrznúci dážď aj ten náš posypový materiál priebežne zalial a vznikala taká úplne sklovitá plocha, ktorá bola, samozrejme, veľmi nebezpečná," ozrejmil primátor DK, Ján Prílepok.

Kvôli snehu spadol aj strom

S ručným posypom pomáhala tiež mestská polícia, pracovníci verejno-prospešných prác, zamestnanci škôl aj obyvatelia v okolí bytoviek, domov a firiem. Na Lucenkovej ulici zas museli zasahovať hasiči. Odpratávali spadnutú vŕbu, ktorá pravdepodobne nevydržala nápor snehu.

redakcia

Petíciou chcú zachovať autobusovú linku do Poľska

Iniciatíva s názvom Poľsko - Slovensko - autobusy spravila petíciu proti likvidácii autobusovej linky, ktorá premávala z Dolného Kubína do poľskej Bukowiny Tatrzańskej. Zároveň žiadajú otvorenie nových spojov zo žilinského kraja k severným susedom – z Trstenej do Jabłonky a z Liptovského Mikuláša do Krakówa na letisko Balice.

Linka skončila a dočasne premáva iba na poľskom území s konečnou na hranici. „Mrzí nás, že úradníci z poľskej a slovenskej strany nevedia komunikovať a nie je jasné, ako to bude ďalej, keď sa situácia v cestovaní zlepší. Úradníci z Krakówa a Žiliny to celý minulý rok vôbec neriešili. Rozumieme, že teraz sa nedá osobne stretávať, no je tam problém s komunikáciou. Nevieme, či tam je jazyková bariéra alebo niečo iné," povedal Jakub Łoginow z iniciatívy Poľsko - Slovensko – autobusy.

Autobusom cestovali do práce aj za oddychom

Po uvoľnení opatrení a po zrušení zákazu vychádzania by linka mala ešte pár mesiacov premávať do Trstenej. Iniciatíva zatiaľ zbiera podpisy a keď ich bude mať viac, odošlú ich Žilinskému samosprávnemu kraju (ŽSK). Spojom z Dolného Kubína do Bukowiny Tatrzańskej ľudia cestovali do práce a aj na rekreáciu, pretože spoj zabezpečoval cezhraničnú turistiku. „Cestujúci využívajú autobus aj na vnútroštátnych úsekoch na Slovensku. Mnoho ľudí cestovalo zo Suchej Hory do Dolného Kubína. Bolo to jediné priame spojenie, to isté je aj na poľskej strane," ozrejmil Jakub Łoginow.

Linka premávala najskôr trikrát, potom dvakrát denne

Podľa stanoviska, o ktoré sme požiadali ŽSK, licenciu na diaľkovú a medzinárodnú dopravu vydáva podľa súčasne platnej legislatívy Ministerstvo dopravy a výstavby SR. „Diaľková a medzinárodná doprava má podľa zákona komerčný charakter a ŽSK nemôže na diaľkovú dopravu, ku ktorej sa radí aj medzinárodná doprava, uzatvoriť Zmluvu o službách vo verejnom záujme a uhrádzať z nej stratu. Navyše ŽSK musí dodržiavať zákon 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Linku prevádzkuje poľský dopravca Eurozebra. Licenciu na linku 503903 Chocholów-Oravice-Zuberec-Dolný Kubín vydalo Malopoľské vojvodstvo, ktoré uhrádza aj stratu z jej realizácie," píše sa ďalej v stanovisku ŽSK.

Linka počas prvých desiatich mesiacov minulého roka prepravila 17-tisíc cestujúcich. Petícia má už vyše 350 podpisov.

redakcia

Synergia geometrie a ornamentu v Oravskej galérii

Vo výstavných priestoroch Oravskej galérie sú od 4. februára nainštalované nové umelecké diela. Autormi prvých tohtoročných výstav sú Ružomberčania a vysokoškolskí pedagógovia Marta Bošelová a Pavol Rusko. Ten pri príležitosti svojho životného jubilea prezentuje kolekciu obrazov pod názvom LX_POSITIVE.

foto: redakcia

Pavol Rusko sa venuje textilu a textilnému dizajnu, komornej maľbe, kresbe a grafike, tvorbe objektov a interiérovej architektúry i grafickému dizajnu. Jeho obrazy sú predovšetkým a výhradne geometrické. „Nájdete tu moju tvorbu z posledných štyroch rokov. Sú tu maľby, geometrická abstrakcia. V prvom rade diela ovplyvnené dobou. Doba rúšková. Rúško, Rusko. Taká slovná hračka, ktorá vznikla. Táto doba nám na jednej strane bráni v komunikácii, ale na druhej strane, keďže napríklad v škole máme online výučbu, tak som viac času trávil doma v ateliéri a mohol som sa sústrediť na prípravu tejto výstavy," objasnil P. Rusko. „Pavol Rusko je považovaný za jedného z popredných autorov, ktorí sa geometrii venujú. Je to čisté, elegantné, toto nie sú obrazy na zbežné pozretie. Každý jeden nás láka, aby sme sa doň začítali a objavili jeho tajomstvo," vysvetlila kurátorka výstavy, Eva Ľuptáková.

V geometrii hľadá to najlepšie

V dielach Pavla Ruska je viditeľný posun od jeho staršej tvorby. Autor preniká ešte hlbšie do geometrie a farebnosti, využíva pritom aj farebné ilúzie. Do obrazov tiež vyrezáva kresby a texty. Výstava je doplnená aj o autorskú poéziu a texty historikov umenia. „Keď sa niečomu venujeme dlhšie a cieľavedome, tak máme aj čas na to, aby sme prenikli do hlbšej podstaty. Na výstave sme okrem obrazov umiestnili aj texty kunsthistorikov, ktorí reagovali na moje rôzne výstavy. Ďalšia zaujímavosť je, že podobným spôsobom sme prvýkrát na výstave na Slovensku umiestnili do výstavných priestorov aj moju poéziu. V tomto čase pracujem na zbierke: Klady a obklady a čoskoro pôjde do tlače," teší sa autor výstavy. „Rusko je kreatívny, je výmyselník. Má rád rôzne podobenstvá. Možno by sa nám mohlo zdať, že Pavol Rusko je monotematický, že už sa nám to opakuje. Nie. Naša odpoveď je, že jeho tvorba vystupuje z toho pôvodného staršieho obdobia a hľadá v geometrii to najlepšie, čo mu sedí," analyzuje E. Ľuptáková.

Odev ako symbol stretnutia

Do malej výstavnej siene Vás na svoje RENDEZVOUS, čo je aj presný názov výstavy, pozýva Marta Bošelová. Tá je významnou predstaviteľkou slovenského módneho odevného dizajnu a textilnej tvorby. Venuje sa tkaniu, autorskému pletenému odevu, technológii výroby ručného papiera a experimentom s materiálmi. Ústredným motívom jej výstavy je ornament. „Výstava je nazvaná Randevú. Randevú znamená vopred dohodnuté stretnutie. To stretnutie jednak vychádza z toho, že je s mojimi staršími, ale aj novšími vecami. Je to aj stretnutie s ľuďmi, pretože sú tu aj odevy. Ľudia sa väčšinou vďaka peknému odevu pripravujú na nejaké stretnutia. Čo sa týka odevov, tie sú tu prvý raz vystavované. Škoda, že nemohla byť vernisáž s prehliadkou," ľutuje autorka výstavy, Marta Bošelová. „Je veľmi dôležité, že Martine spoločenské pletené šaty sú súčasťou Múzea dizajnu Slovenska, kde sú

zakomponované do kolekcie: Sto rokov československého dizajnu. To je naozaj veľmi pekné ocenenie. Vždy pripomínam, že Martu si musíme spájať aj s tým, že slávnostný ornát, rúcho pre pápeža Jána Pavla II. utkala ona a Katolícka univerzita v Ružomberku ho darovala pápežovi Jánovi Pavlovi II," chváli autorku Eva Ľuptáková.

Namiesto tradičnej vernisáže za účasti verejnosti musela galéria kvôli pandemickej situácii improvizovať a pripravila komentované autorské videoprehliadky, ktoré sú dostupné na jej YouTube kanáli. Aktuálne výstavy potrvajú do 11. apríla.

redakcia

Oravský hrad zdigitalizoval odevy zo 17. storočia

Oravské múzeum realizovalo projekt, v rámci ktorého bol nakrútený film vo virtuálnej realite o Oravskom hrade a jeho skrátená verzia. Súčasťou je tiež digitalizácia vzácneho historického textília. Myšlienka napadla riaditeľke Oravského múzea, keď uvažovala, ako priblížiť hrad ľuďom so špeciálnymi potrebami, ktorí sa kvôli náročnému terénu nedokážu dostať do hradného areálu.

Stalo sa tak v rámci mikroprojektu pod názvom Odhaľovanie sprístupňovaním – spoznávame dedičstvo pohraničia Poľska a Slovenska. „Je to v rámci cezhraničnej spolupráce cez Interreg a v tomto projekte bolo niekoľko aktivít. VR film prezentuje Oravský hrad a jeho hradné priestory. Film je obohatený aj o dobové scény, ktoré autenticky približujú život v dávnej minulosti. Návštevníci si ho budú môcť pozrieť cez VR okuliare, ktoré sme tiež nakúpili z tohto projektu. Bola natočená aj skrátená 2D verzia a firma nám urobila aj bonusové video pod názvom: Oravský hrad, ako ho nepoznáte," ozrejmila riaditeľka Oravského múzea, Mária Jagnešáková.

Novinky budú sprístupnené už počas letnej sezóny

Návštevníci budú môcť vo filmoch vidieť aj takzvané zakázané priestory. Snímky sa budú premietať v najvyššej časti Oravského hradu, v Citadele. Osoby so špeciálnymi potrebami si ich zas budú môcť pozrieť v obnovenej renesančnej budove. „V rámci tohto mikroprojektu bola realizovaná aj digitalizácia vzácnych historických odevov. Tieto odevy pochádzajú z hrobky Thurzovcov a Henkelovcov, ktorá sa nachádza v Kaplnke sv. Michala. Celkovo sme zdigitalizovali päť odevných častí, ktoré pochádzajú zo sedemnásteho storočia. V súčasnosti sú vystavené v špeciálnej klimatizovanej vitríne v klenotnici Oravského hradu. Tieto odevy sú prístupné aj na platforme Sketchfab s krátkym opisom v troch jazykových mutáciách," doplnila Mária Jagnešáková.

Cieľom 3D digitalizácie bolo uchovať vzácne zbierkové predmety vo virtuálnom priestore aj pre ďalšie generácie. Oravské múzeum patrí do malej skupiny piatich múzeí v rámci Európy, ktoré sa môžu pochváliť takýmito historickými textíliami.

redakcia

Kresbami chcú zvýšiť povedomie o tiesňovej linke 112

Od 11. februára je v MsKS sprístupnená prvá výstava tohto roka. Vzhľadom na opatrenia je verejnosti dostupná cez tzv. open gallery alebo galériu za oknom. Verejnosť si týmto spôsobom môže pozrieť výtvarné práce žiakov materských, základných a špeciálnych škôl, ktoré sa zapojili do súťaže Ochranárik.

„Je to galéria, ktorá je vlastne aj trošku trendová pre túto dobu, keďže máme výdajné okienka tovaru, jedla a čohokoľvek. Síce smutne povedané, ale zaradili sme sa do tejto aktuálnej doby a ponúkame umenie a kultúru za oknom," zhodnotila riaditeľka MsKS, Janka Greššová.

Súťaž v rámci Slovenska zrušili, no v D. Kubíne našli cestu

Celoslovenská súťaž Ochranárik sa koná každý rok s cieľom zvýšiť povedomie o tiesňovom čísle 112. To sa v členských štátoch Európskej únie začalo používať v roku 1991. Jej občanom je prístupné bezplatne v situáciách ohrozujúcich život a zdravie. Expozícia bola otvorená symbolicky počas európskeho dňa tiesňovej linky. „Táto výstava sa koná na celoslovenskej úrovni, organizujú ju okresné úrady v jednotlivých mestách, konkrétne odbory krízového riadenia. Pre rok 2020, keďže je taká zvláštna covidová doba, bola na celoslovenskej úrovni táto súťaž zrušená. My, ako okresný úrad, sme sa rozhodli, že ju nebudeme rušiť. Oslovili sme sponzorov a 1. decembra, kedy je národný deň čísla 112, sme odovzdali aj ceny. Tieto práce prišli zo 7 škôl. Je tam viac ako 81 veľmi kvalitných prác. Porota, ktorá bola zložená z pracovníkov okresného úradu, mala čo robiť, aby sa rozhodla pre tie najlepšie. Myslím si, že ľudia sa majú na čo prísť pozrieť," vysvetlil prednosta Okresného úradu v Dolnom Kubíne, Pavol Ľorko.

Otvorenú galériu využijú aj na ďalšie výstavy

Súčasná výstava bude prístupná do 5. marca. Po jej skončení budú v priestoroch MsKS vystavené diela J. Brodňanského. „Ďalšia výstava bude patriť Jánovi Brodňanskému, ktorý bol zberateľ, fotograf, archeológ a divadelník. Bol všestranný človek a D. Kubín jeho fotografiám a obrazom vďačí za archivovanie určitej doby nášho mesta," priblížila Jana Greššová. MsKS bude v galérii za oknom pokračovať aj v ďalších mesiacoch. Expozície budú dostupné podľa výstavného plánu.

Nikola Repková; foto: Pavol Ľorko

Liečil telo i dušu, zomrel Juraj Štefák

V sobotu 23. januára nás po dlhej a ťažkej chorobe, vo veku nedožitých 70 rokov, navždy opustil lekár, paralympijský klasifikátor a bývalý poslanec mesta Dolný Kubín, Juraj Štefák. Dolnokubínčania si ho pamätajú predovšetkým ako špičkového zdravotníka, ktorý si aj napriek mnohým aktivitám vedel nájsť na pacientov čas. Liečil ich svojou vrúcnosťou, optimizmom a empatiou.

foto: osobný archív Juraja Štefáka

Juraj Štefák sa narodil v Trnave a vyštudoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Po skončení štúdia si za svoje prvé pôsobisko vybral nemocnicu v Dolnom Kubíne, kde pracoval ako ortopéd a šesť rokov aj ako riaditeľ. „Po revolúcii zrazu vzniklo také vákuum. Bolo treba rozmýšľať, čo ďalej s nemocnicou. Juraj sa stal riaditeľom a ja som mu robil námestníka pre liečebno-preventívnu činnosť. Tvorili sme novú koncepciu, bolo to búrlivé obdobie, plné takého nadšenia, budovali sa nové oddelenia, CT-čko sa vybavovalo, angiografie, ultrazvuky, jednotky intenzívnej starostlivosti. Boli sme pri tom a Juraj vedel tým svojím nadšením dať tomu správny punc, že ideme do toho, boli sme mladí. Bolo to šesť rokov aktívnej činnosti, kde Juraj bol vedúcou osobnosťou," spomína bývalý spolupracovník MUDr. Metod Kulich.

Túžil po vlastnej ambulancii

Od roku 1998 pracoval Juraj Štefák na ortopedicko-úrazovej ambulancii, spočiatku v rámci nemocnice a od roku 2002 ju prevzal ako neštátnu ambulanciu, v ktorej slúžil až do posledných síl. „On ako lekár urobil veľkú stopu. Bol aj odborne zdatný a hlavne mal rád ľudí. Lekár nemôže robiť bez toho, aby vykonával svoje povolanie s láskou. On bol človek koncepčný, zásadový, konštruktívny, kamarátsky a veľmi dobre sa mi s ním robilo," doplnil Metod Kulich.

Vyhľadávali ho hendikepovaní športovci

Ortopedicko-úrazová ambulancia Juraja Štefáka sa stala známou v rámci celého Slovenska. Vyhľadávali ho aj hendikepovaní športovci. Tým sa venoval už začiatkom 80-tych rokov. Ako dobrovoľník zdravotne zabezpečoval športové súťaže a sústredenia zrakovo postihnutých športovcov na Orave. Jeho nasadenie si všimli aj vo vtedajšom paralympijskom hnutí. „Začínal s Jozefom Búrošom, paralympionikom z Dolného Kubína, ktorý ho prizval. Následne sa ako lekár začal zaujímať o lekárske témy. V paralympizme je veľmi dôležitý klasifikačný rozmer, to znamená športovci, či už sú to telesne, zrakovo, alebo mentálne znevýhodnení, prechádzajú lekárskymi klasifikáciami, ktoré zabezpečujú spravodlivý prístup pri športovom výkone. V 90-tych rokoch začal Juraj intenzívne pracovať na týchto lekárskych klasifikáciách," vysvetľuje Ján Riapoš, predseda Slovenského paralympijského výboru.

Bol na jedenástich paralympijských hrách

Juraj Štefák sa postupne vypracoval na celosvetovo rešpektovaného a uznávaného klasifikátora. V roku 2009 stál dokonca na ich čele. Slovenských paralympionikov sprevádzal na olympiádach od roku 1992 až do roku 2016. Ako hlavný

lekár, vedúci klasifikátor, funkcionár či vedúci výpravy. „Juraj mal nielen tu v Dolnom Kubíne, ale aj v Slovenskom paralympijskom výbore, aj v tom medzinárodnom hnutí obrovské meno, obrovský kredit. S Jurajom odišiel veľký kus histórie slovenského paralympizmu. Bol v ňom dlhšie ako samotný Slovenský paralympijský výbor. Je škoda, že jeho zdravotný stav sa tak rapídne a rýchlo zhoršil, pretože Juraj chcel ešte veľmi veľa toho urobiť. Preto verím, že sa nám podarí v jeho myšlienkach pokračovať," sľubuje Ján Riapoš.

Dvadsať rokov mestským poslancom

Jurajovi Štefákovi nebolo ľahostajné ani politické dianie doma, v Dolnom Kubíne. V roku 1999 sa stal poslancom mestského zastupiteľstva a Dolnokubínčania mu dali svoju dôveru päť funkčných období za sebou, až kým sa sám nerozhodol skončiť. Člen mestskej rady a predseda výboru Brezovec priviedol k záujmu o veci verejné aj mladú generáciu poslancov. „Vnímal som ho ako človeka, ktorý vedel poradiť, vedel pomôcť, ale aj tie rady vždy prinášal takým spôsobom, že nikdy som z neho nemal pocit, že by sa povyšoval, alebo že by dával najavo to, že on to už robí dvadsať rokov a my sme nejakí nováčikovia. Vedel sa človekovi prihovoriť spôsobom, ktorý bol veľmi prijateľný, veľmi ľudský a ten čas, ktorý venoval pre dobro tohto mesta, sa odzrkadľuje a vidno ho v každom kúte nášho Dolného Kubína. V osobe Juraja Štefáka strácame priateľa, ktorý mal k ľuďom blízko, vedel ľudí spájať. Vždy sa snažil byť nápomocný každému," objasňuje Štefákovo politické pôsobenie primátor Dolného Kubína, Ján Prílepok.

Filatelista, športovec a turista

Juraj mal veľa záujmov. Zbieral poštové známky a mince, venoval sa cyklistike, šachu, šermu a futbalu. Niekoľko rokov hral za žiacke a dorastenecké družstvá Spartak Trnava. Bol tiež dlhoročným podpredsedom dolnokubínskeho Klubu slovenských turistov. „Začínal ako amatérsky cyklista, ale ešte v mládežníckych organizáciách v Trnave. Tam mal aj nejaké úspechy, pár pretekov vyhral. Keď prišiel do DK, boli tu turistické kluby, pochodili sme spolu veľmi veľa. Bol zberateľom známok už od roku 1959. Keď prišiel do D. Kubína, v 1978 vstúpil do klubu, potom robil predsedu filatelistického klubu a ja som mu robil tajomníka. To sme robili v podstate 30 rokov. Širokospektrálny človek to bol," spomína blízky priateľ a predseda Klubu slovenských turistov Orava, Dušan Krížo.

Ťažkú chorobu dlhé roky skrýval

Juraj Štefák o svojom vážnom zdravotnom stave a bolestiach nikdy verejne nehovoril. V posledných mesiacoch sa o neho starala rodina a predovšetkým syn Michal. „Ocino bol zvyčajne milý a usmievavý. Vždy ochotný pomôcť. V domácnosti nikdy nezvýšil hlas. Všetko sa snažil riešiť s kľudom a rozvahou. Veľký dôraz kládol na náš osobnostný rozvoj v oblastiach histórie a umenia. Pravidelne nás so sestrou brával do galérie, dôraz kládol aj na spoznávanie prírody a na študijné výsledky. Veľkú hodnotu mala pre neho viera, prejavujúca sa každodennou modlitbou a zúčastňovaním sa na bohoslužbách. Aj keď na nás nemal vždy čas, kvôli jeho práci a povinnostiam, staral sa o nás tak, ako najlepšie vedel. Sme mu všetci za to nesmierne vďační," s vďakou pripomína syn Michal. Dopĺňa ho Ján Riapoš: „Keď sme sa s ním lúčili, tak Juraj mal úsmev v očiach, stále ho tam vidím. Juraja som nikdy nevidel zamračeného, nikdy som ho nevidel nazlosteného, Juraj mal nekončiaci optimizmus a práve v takýchto ťažkých dobách, aké žijeme v súčasnosti, takíto ľudia chýbajú. Takže Jurajov prístup bol v prvom rade nie hneď liečiť telo, ale Juraj sa najprv veľmi dlho porozprával a hľadal najprv taký dobrý kontakt, aby získal dôveru človeka. Mal otvorené srdce, dušu a myseľ, a preto potom vedel pomôcť aj telesne."

redakcia

foto: Facebook

Na Okružnej ulici horel byt

Ráno v prvú februárovú sobotu na Okružnej ulici na sídlisku Bysterec horel byt na najvyššom ôsmom poschodí. Majiteľka horiaceho bytu sa nadýchala dymu, preto ju zdravotníci odviezli do nemocnice. Ostatných obyvateľov vchodu hasiči evakuovali.

„Správa bola ohlásená o 6:22, po prijatí udalosti cez operačné stredisko nám bol vyhlásený poplach a tri minúty nato sme vykonali výjazd na dané miesto. Po príchode sme zistili, že ide o požiar bytu na ôsmom poschodí, z jednej izby šľahali plamene. Začali sme evakuáciu a prvotné úkony, t.j. odpojenie el. energie a plynu a súčasne sme vykonávali požiarny útok zameraný na tento byt," ozrejmil veliteľ zásahu ORHaZZ Dolný Kubín, Peter Kurčina.

Požiar sa nerozšíril do ďalších bytov, evakuovali jeden vchod

Časť hasičov likvidovala požiar v byte a ďalší postupne evakuovali 23 obyvateľov vchodu, kde je 16 bytov. Ľudia si navzájom pomáhali a postupne vychádzali z paneláka von. Požiarnym autobusom na evakuáciu ľudí boli odvezení do MsKS, kde pre nich mesto zriadilo dočasné zázemie. „Dostali sme sa k bytu, u susedy sme našli majiteľku bytu postihnutého požiarom, hneď sme im poskytli prvú pomoc. Tieto dámy neboli pred naším príchodom schopné vyjsť z bytu, pretože oproti išiel hustý dym, báli sa a boli ohrozené dymom i požiarom. Po poskytnutí prvej pomoci sme obidve evakuovali z najvyššieho poschodia pred bytovku. V tom čase už boli evakuované všetky osoby. Rozhodol som sa, že nie je potrebné evakuovať ďalšie byty s tým, že na 100% som dal vypnúť plyn. Bolo to na základe zistenia, že ide o požiar jednej izby v byte, s tým, že už sme tam boli, už sme ten požiar lokalizovali a bol som si istý, že sa nerozšíri ďalej," povedal P. Kurčina.

Využili vysokotlakové hasenie

Hasiči hneď zabezpečili odvetranie schodiska, avšak plamene siahali nad strechu a dym, našťastie, neodrezal obyvateľom únikovú cestu. Ostatné byty neboli znehodnotené. Dokonca ostal suchý aj byt rovno pod tým horiacim. Hasiči využili vysokotlakové hasenie s minimálnym množstvom vody a tak ochránili všetky byty. „Neboli teda zasiahnuté ani požiarom, ani neboli zadymené. Tým, že sme to vyriešili vysokým tlakom, kde je menej vody, ale viac tlaku, voda sa dostala pod väčším tlakom do priestoru. Do kariet nám hralo aj to, že tam boli otvorené bezpečnostné dvere. Keby boli zatvorené, tak je to väčší problém, otvoriť ich trvá niekoľko minút," vysvetlil Peter Kurčina.

Pomáhalo 15 profesionálnych hasičov zo štyroch okresov

Hasiči pri zásahu využili sedem kusov techniky. Ocenili aj mimoriadnu disciplinovanosť ľudí a pomoc domovníka pri vypnutí elektriny či odstavení výťahu. „Neskôr prebehol monitoring bytu termokamerou, kde sme sa sústredili na ohnisko požiaru a požiar bol následne lokalizovaný. Skontrolovali sme aj priestory strechy, priestory vchodu a aj časť postihnutého poschodia, kde sme nezistili žiadnu viditeľnú poruchu na statike ani popraskané múry. Lokalizácia požiaru bola o 6:58, úplná likvidácia požiaru, teda keď už sme mohli miesto odovzdať bezpečne príbuzným, bola o 7:58. Predbežná škoda je okolo 25-tisíc eur," dodal Peter Kurčina. Dôvod vzniku škody je zatiaľ v štádiu vyšetrovania. Zisťovateľ príčin požiaru vytipoval viaceré alternatívy, no záver prinesú až výsledky od expertízneho ústavu.

redakcia

Kňazi sú aj na covid oddelení

Kapláni z Rímskokatolíckej farnosti svätej Kataríny Alexandrijskej v Dolnom Kubíne pôsobia v dolnooravskej nemocnici aj počas pandémie. S nemocnicou majú dohodu, že môžu navštevovať chorých a slúžiť sviatosti, avšak za dodržania prísnych opatrení. Kapláni majú po odporúčaní primára alebo ošetrujúceho lekára prístup aj na covidové oddelenie.

Na základe dobrých vzťahov, ktoré kňazi dlhodobo majú s nemocnicou, nemajú problém sa dostať ku chorým. „Úlohou kňaza je zachraňovať duše, to je stará známa vec. Aj Don Bosco kedysi povedal „dajte mi duše, ostatné si berte“. Pre nás je zaujímavá každá duša a o každú dušu budeme bojovať, nech by bola akákoľvek pandémia, akákoľvek choroba, vždy kňaz musí ísť za tou nesmrteľnou dušou a tú sa musí snažiť zachrániť. Máme dobré vzťahy s vedením, s lekármi, takže môžeme ísť za pacientmi, no zároveň dodržiavať všetky základné pravidlá a dohody, ktoré sme si na začiatku pandémie dali,“ ozrejmil dekan rímkat. farnosti sv. Kataríny Alexandrijskej Ľubomír Pekarčík.

Kapláni sa pri pacientoch v nemocnici striedajú. Každý musí byť otestovaný, zároveň dostane overal a všetky ochranné prostriedky. Niektorí už aj absolvovali očkovanie.

redakcia

Tanečníci z Refresh Family sa zapojili do nového projektu

Tanečníci z Refresh Family zo Súkromnej základnej umeleckej školy Jánoš v spolupráci s agentúrou Black Mango pracujú na novom projekte. Vytvárajú profesionálne tanečné video, ktorým chcú mladých viesť k vzájomnej tolerancii.

Aktuálne pracujú na výbere oblečenia a kostýmov do videa. „Keby bola bežná situácia, tak fungujeme tak, že sa s deckami dohodneme na kostýmovej skúške, no teraz nám to okolnosti nedovoľujú. Žiaci dostali online zadania, na základe ktorých by mali prezentovať svoj outfit, trošku sa v tých videách aj tancuje, je tam kreativita, lebo decká to majú spraviť formou reklamy. Je to celkom zábavné, aj mňa to, čo deti vyprodukovali, v pozitívnom slova zmysle veľmi prekvapilo,“ ozrejmila trénerka Refresh Family, Katarína Brenkusová.

Vytvárajú tanečné variácie postavené na emóciách

Vo videách sa zameriavajú na stvárnenie rôznych emócií, ako nadradenosť, povrchnosť či ignorancia. V ľuďoch chcú vyvolať súcit a prirodzenú ľudskosť, ktorá by sa mala zveľaďovať a nie tlačiť do úzadia. „Celý projekt bude zostavený z dvoch trackov – pesničiek. Prvá pasáž bude trošku smutnejšia, tam bude znázornené to, čo by sa nemalo diať, ale, bohužiaľ, deje sa. Rasizmus alebo netolerancia medzi deťmi a možno aj dospelými ľuďmi a podobne. Potom premostíme na pozitívnejšiu časť, kde sa zdôrazní tolerancia medzi ľuďmi, súcit, dôvera, pomoc, priateľskosť, láska, čo by malo byť medzi ľuďmi samozrejmé, ale tiež musím povedať, že, bohužiaľ, nie je,“ vysvetlila Katarína Brenkusová.

Točiť budú v profesionálnom štúdiu

Video bude okrem tanca obsahovať aj hovorené slovo žiakov. „Tam budú deti rozprávať heslá v tom zmysle, že odmietame rasizmus, nie sme s ním stotožnení a myslíme si, že na každom živote záleží, bez ohľadu na to, akej je človek farby pleti alebo z akého soc. prostredia pochádza. Chceme vyzdvihnúť priateľstvo medzi ľuďmi. Myslím si, že u nás v Refresh Family to funguje naozaj skvelo. Decká sú priateľské, vedia spolupracovať, často som aj ja sama prekvapená, ako na niektoré situácie reagujú. Je tu veľa dobra a treba to ukázať aj ostatným,“ povedala K. Brenkusová. Do projektu sa má zapojiť okolo 80 mladých. Súčasná situácia im však nedovoľuje stretávať sa vo veľkých skupinách, preto musia na ňom pracovať postupne.

Chýbajú im spoločné nácviky

Tanečníci boli zvyknutí, že spolu pravidelne trávili niekoľko hodín týždenne. Podľa ich trénerky si odteraz spoločný čas budú viac vážiť. „Nie je nad osobný kontakt. Táto situácia nás dostala do izieb za počítače a svojím spôsobom to z detí vytiahlo to, čo by možno človek inokedy nevidel. Sú veľmi kreatívne a aktívne aj napriek tomu, že je to naozaj ťažké. Nie je nad to, keď fungujeme spoločne a keď mám deti osobne na hodine a viem im povedať, čo nie je až tak super, čo je dobré a podobne. Je to o osobnom kontakte, no a ten nám teraz veľmi chýba,“ povedala na záver Katarína Brenkusová.

redakcia; foto: redakcia

Otvorené výdajné okienko od 9. 2. 2021

Knihy objednávajte deň vopred
- prostredníctvom on-line katalógu
- e-mailom: onl@oravskakniznica.sk, beletria@oravskakniznica.sk, detske@oravskakniznica.sk
- telefonicky na č. 0918 966 347

Výdaj kníh vo vchode do knižnice

Aktuálne informácie nájdete na našej webovej stránke a sociálnych sieťach.

oravskakniznica.sk
@oravskakniznica
@oravska.kniznica

Nezabudnite si relevantný doklad o negatívnom výsledku testu na Covid-19.

Zápisky z mestskej kroniky – rok 1966

V pravidelnej rubrike novín Kubín Vám v tomto čísle priblížime, čo sa v našom meste udialo v roku 1966.

Veľký Bysterec (1967). Foto: Ján Brodňanský

Dňa 6. januára sa uskutočnilo novoročné stretnutie pionierov s predstaviteľmi okresu. Delegáciu OV KSS (pozn.: Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska) viedol vedúci tajomník s. Jozef Hlásnik a delegáciu ONV (pozn.: Okresný národný výbor) predseda s. František Garaj. Stretnutia sa zúčastnili aj zástupcovia spoločenských organizácií mesta i okresu. Pionieri prežili s predstaviteľmi mesta i okresu dve hodiny v príjemnej besede, na ktorej porozprávali o svojich daroch trinástemu zjazdu strany, na počesť ktorého vyhlásili dve celookresné súťaže, týkajúce sa skrášlenia školského prostredia a spracovania rôznych tém z histórie našej Oravy. Radostné ovzdušie, ktoré na besede panovalo, doplnilo vystúpenie pionierskej dychovky z Nižnej a súboru Mladosť z Hruštína. Po skončení besedy sa zúčastnili všetci účastníci stretnutia exkurzie v istebnianskych Kovohutách.

V sobotu 16. januára zorganizovala Okresná výrobná správa, Okresný výbor ČSM (pozn.: Československý sväz mládeže) a Okresná odborová rada v Dolnom Kubíne konferenciu mládeže z celého okresu za účasti vedúcich straníckych, hospodárskych a iných pracovníkov. Medzi nimi boli aj vedúci tajomník OV KSS Jozef Hlásnik, predseda ONV František Garaj a ďalší. Bolo to vcelku v poradí len druhé stretnutie tohto druhu, ktoré tentoraz nadväzovalo na akciu „Strana hovorí s mládežou“.

Rokovanie konferencie upevnilo v mladých poľnohospodároch presvedčenie, že sú povolaní na dedine uskutočňovať revolučné premeny, ktoré jedine môžu upevniť a ovplyvniť ďalší vývoj pri zvyšovaní životnej úrovne. Konferencia jasne naznačila, že miesto mladých poľnohospodárskych odborníkov - absolventov škôl - nie je v kancelárii, ale priamo vo výrobe. Pravda nie tak, ako si to predstavujú niektorí družstevníci, ktorí absolventom ponúkajú prácu, ktorú môžu zvládnuť aj ľudia bez akejkoľvek kvalifikácie. Staršia generácia na dedine by už mala konečne pochopiť, že poľnohospodárski odborníci prichádzajú do dediny zvyšovať výrobu, a to je ich prvoradé poslanie.

Oravci roztrúsení po svete sú zvláštni ľudia. Trpia nostalgiou, stále ich to priťahuje k rodnej Orave. Aspoň raz do roka vidieť Choč, dravú Oravu, humno, kravy, šopu, a potom sa už len vytiahnuť kdesi do šťavnatej trávy a ležať, vdychovať tú čarovnú vôňu sena, vysušených bylín, ihličia i starých polospráchnivelých šindľov a ôstív, scvrknutých páliacim slnkom. Dolný Kubín je moje mesto, hovorí oravský vysťahovalec. Neprestajne sledujem jeho rast, všímam si všetkých „kozmetických“ zmien, ktoré deň čo deň formujú jeho pôvodnú fyziognómiu. Rád spomínam na svoje rodisko, na mestečko porozťahované v malebnom údolí rieky Oravy, dolu ktorou ešte donedávna pltníci pltili drevo až kdesi do Komárna, ba voľakedy až do Pešti. Pravdaže ľudia i všetko okolo nich sa zmenilo. Už vlastne niet vydláždeného rínku, po ktorom o tvrdé kamene, „mačie hlavy“, obtierali sa podkovy koní, i zriedkavo vidieť tých územčistých zrobených sedliakov, ktorí zišli z hôr a z neďalekých dedín na výročitý katarínsky jarmok, aby si čo len čačku kúpili pod šiatrom, alebo „tvrdou okovítkou“ u Balčíka, či v Krivom kúte popreplachovali vysušené gágory.

Žiaľ, mesto má i priveľa zbytočných škrabancov, modrín a pľuzgierov, takže sa nám zdá, že sa v predchádzajúcich rokoch veľa zanedbalo. Azda preto, že tí, čo vtedy riadili osud mesta, tohto malebného Kubína, kde - čo hriešne zanedbali, lebo nemali lásku, chýbalo im srdce, bez ktorého sa veru žiadne mesto nepostaví... Z rodného domu Janka Matúšku ostala už len hŕba hliny a kúskov spráchnivelého dreva. V celej republike, počnúc vlastnými zástupcami rodákov, až po najvyššie kultúrne inštancie v Bratislave, nenašiel sa človek,

ktorý by bol zachránil dom autora hymny „Nad Tatrou sa blýska“ pred likvidáciou. Škoda. Musel sa tiež zbúrať rodný dom Andreja Radlinského, no stará, údajne Radlinským vlastnoručne zasadená košatá lipa s podrytými koreňmi sa „musela“ zachrániť.

V Kubíne žil tiež dobre známy expresionistický maliar Arnold Weiss - Kubínčan, ktorý v roku 1944 zahynul v nacistickom koncentráku. Súborná výstava jeho diela pola prednedávnom v Slovenskej národnej galérii, žiaľ, rodáci na neho zabudli. Bolo by žiadúce, aby na dome, v ktorom žil a pracoval, odhalili mu čo len skromnú pamätnú tabuľu. V bývalom starobinci je 30- posteľová chudobná nemocnička a v bývalej „Krankase“ sa tlačí administratíva i kuratívna zložka Okresného ústavu národného zdravia. Dolný Kubín, okresné mesto, nemá pôrodnicu, nuž potom sa nesmieme čudovať, že pomaly nebudeme mať ani dolnokubínskych rodákov, teda tých, čo ich matky porodia doma, alebo nedajbože v sanitke, na ceste do niektorej najbližšej nemocnice. Kubín nemá pomníky ani pamätné tabule. A dali by sa veru komu postaviť. Hroby Hviezdoslava alebo i Jozefa Kohúta, zakladateľa dejepisu Oravy, Janka Matúšku, Jégé-Nádašiho i ďalších našich národných velikánov, žiaľ, sú spustené, zanedbané.

Pred tridsiatimi rokmi existovali v Dolnom Kubíne i krčmy, ale i slušné kaviarničky a reštaurácie, ako bol Biheller, Slávia, ba dokonca cez leto i v blízkosti Župného domu bola chutná kaviarnička so záhradkou, v ktorej si hosť mohol dobre oddýchnuť, olovrantovať, povečerať, ba i slušne sa zabaviť. O kultúrnu zábavu nebolo núdze a v kaviarňach nechýbali vtedy ani biliardové stoly. Predsa okresné mesto s takým čulým turistickým ruchom, mesto s bohatou históriou, nemôže byť bez poriadneho hotela (ktorý sa už konečne stavia), bez čistej upravenej reštaurácie s kvalifikovaným, vyškoleným personálom, ktorý nebude plniť len akumuláciu, ale ktorý bude dvíhať kultúru, o ktorej budú rozprávať aj cudzinci...

Tak sa mi zdá, že prakticky len futbal existuje, kým ostatné športy živoria. A niekedy sa v Kubíne hrával dobrý futbal, gymnazisti mali výborné basketbalové mužstvo i niekoľko vynikajúcich ľahkých atlétov. Dolnokubínske ihrisko pôsobí stiesneným dojmom. Vyzerá ako koncentrák. Okolo tvrdej škvárovej zatrávnenej plochy je vysoký múr, cez ktorý sa nedá sledovať futbalový zápas, no o to pohodlnejšie sa dá sledovať od pramienku, ktorý vyviera v gäceľskom háji...V meste je niekoľko starých budov, ktorých fasády by sa veru čo najskôr mali opraviť. Prihováral by som sa aspoň za zachovanie historického jadra na námestí.

Pri návšteve svojho rodiska každoročne prežívam v rôznych obmenách pocity staré, ktoré sa viažu ku Kubínu mojich krátkych nohavíc a miešajú sa s novými, zvláštnymi, keď vidím, ako sa rozrastá nový Kubín na bystereckej strane, pod cmiterom, kde sme niekedy chodievali na šťavnaté hrušky nebohému Šimalovi, do jeho starej záhrady. Kubín sa zmenil na nepoznanie a ja verím, že bude ešte krajší, ešte príťažlivejší a že sa stane čoskoro okresným oravským mestom so všetkými prednosťami, že sa stane vyhľadávanou oblasťou, v ktorej sa budú koncentrovať i záujmy moderných nomádov.

(Z listu MUDr. Eugena Vilčeka z Bratislavy).

Vždy aktuálnou otázkou je využitie mimopracovného času tak, aby bolo efektívne a prinieslo zaslúžený oddych. Podnikové riaditeľstvo Reštaurácií v Dolnom Kubíne vo svojich plánoch venuje práve tejto otázke značnú pozornosť. Vyplýva to aj zo skutočnosti, že postupne zariadilo pre svojich zamestnancov a 11 učňov veľmi solídne a vkusne zariadenú miestnosť pre trávenie voľných chvíľ.

V útulnom prostredí sa dá pohovieť v susedstve nového rádiomagnetofónu a nechýba ani televízor, magnetofón, harmonika a na stenách visia pekné obrazy zakúpené v martinskom Diele. V miestnosti je knižnica s odbornou literatúrou i beletriou, ktorá sa ustavične doplňuje. Návštevníci si tu môžu prečítať dennú tlač, časopisy, k dispozícii sú rôzne spoločenské hry. Raz týždenne - pravidelne každý utorok - premietajú v oddychovej miestnosti celovečerné i krátke filmy. Náklady na jej zariadenie si vyžiadali od podniku Reštaurácií niekoľko desiatok tisíc korún. Dôležité je však, že to nebola investícia zbytočná a prináša dobré ovocie.

Dolnokubínskemu okresu sa rysujú do budúcnosti priaznivé podmienky rozvoja zahraničného cestovného ruchu. Pripravuje sa na medzinárodnej úrovni zriadenie turistickej trasy „Sever - juh“, čím sa bude riešiť rozšírenie zahraničného cestovného ruchu medzi severskými štátmi a južnými európskymi štátmi. Spomínaná trasa bude prechádzať smerom od Krakova cez hraničný prechod Chyžné - Trstená na Dolný Kubín a Ružomberok až do Budapešti a potom ďalej do Juhoslávie a Turecka. Predpokladá sa, že na tejto trase sa bude pohybovať okolo milióna turistov za jednu sezónu.

Do rodinnej hrobky spisovateľa Dr. Ladislava Nádaši-Jégého 6. novembra pochovali generála v. v. Václava Vašátka. Bol to statočný bojovník od Zborova, vynikajúci vojak a vlastenec, oddaný prívrženec československej vzájomnosti, kronikár rodiny Nádašiovskej. Všetky tieto vlastnosti stelesňoval v sebe zať spisovateľa Jégého generál Vašátko. Od roku 1925 žil na Orave, ktorá sa mu stala druhým domovom. V Dolnom Kubíne si založil rodinný krb. Vzal si za manželku dcéru popredného slovenského spisovateľa a lekára MUDr. L. N. Jégého. Tu pôsobil aj ako veliteľ 1. horského pešieho pluku. Za tzv. Slovenského štátu sa odsťahoval do Čiech, kde sa postavil po tri razy smrti. Počas vojny ho uväznili za ilegálnu činnosť v koncentračnom tábore. Až oslobodenie v roku 1945 otvorilo mu dvere tábora. Za jeho statočnú vlasteneckú činnosť ho aj viackrát vyznamenali a povýšili na generála. Pre chorobu a zranenie odišiel ale na odpočinok, a to znova do D. Kubína.

O rodine Nádašiovskej napísal cennú rodinnú kroniku, časť ktorej uverejnili v zborníku „Jégé v kritike a spomienkach“. Napísal aj spomienky na 1. svetovú vojnu, na svoje zajatie, monografickú prácu o rodnom kraji chodskom a iné reminiscencie, ktoré čakajú na uverejnenie. Bol to pracovitý človek. I vo svojom vysokom veku pracujúci neúmorne od rána do neskorej noci. Mal veľmi rád Oravu a najmä Dolný Kubín a jeho občanov. Svedectvom toho bol i jeho veľkolepý pohreb, na ktorom sme videli zástupcov celého Slovenska.

originálny zápis z mestskej kroniky z roku 1966
spracoval Vladimír Adamec, kronikár mesta
text reflektuje dobu, nie názorové presvedčenie redakcie

KNIŽNICA UŽ AKCEPTUJE AJ ISIC A INÉ ČIPOVÉ KARTY

Ak si chcete požičať knihu z knižnice, už nemusíte vlastniť papierový čitateľský preukaz. Oravská knižnica Antona Habovštiaka v D. Kubíne totiž akceptuje už aj čipové karty ISIC, ITIC, preukážky na vlak alebo iné čipové karty – napríklad aj preukážky na autobus bez fotografie.

Stačí zájsť do knižnice, kde vám ju v systéme aktivujú a môžete si knihy požičiavať cez čipovú kartu, bez potreby klasického čitateľského preukazu. Ak sa chcete napríklad prihlásiť do online katalógu knižnice na stránke oravskakniznica.sk/katalogy/online-katalog/, nezadávate č. preukazu, ale použijete svoju e-mailovú adresu a dátum narodenia. Znižujeme tak počet kariet a zvyšujeme komfort.

FOTOHÁDANKA

Uhádnete, komu patrí busta na fotografii?

Odpovede posielajte na **sutaz@dolnykubin.sk**
do 15. marca 2021.
Vyžrebovaného výhercu odmeníme.

Výherkyňou predošlej fotohádanky sa stala Ľubica N., ktorú sme kontaktovali prostredníctvom e-mailu.

Gratulujeme.

Dolný Kubín

UKÁŽME, KOĽKO ĽUDÍ TVORÍ PRÍBEH NÁŠHO MESTA

ČO JE DOMA, TO SA POČÍTA

SČÍTANIE OBYVATEĽOV
15.2. - 31.3.2021

SODB 2±21 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

V PRÍPADE OTÁZOK MÔŽETE KONTAKTOVAŤ INFOLINKU ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR: 02/ 20 92 49 19

formulár na sčítanie nájdete na tomto odkaze:
eso.scitanie.sk/sk

VYPLNENIE FORMULÁRA ZABERIE CCA 10 MINÚT.

Kubín – magazín obyvateľov mesta Dolný Kubín · Náklad: 6950 ks · vydavateľ: Infoštúdio mesta Dolný Kubín, s. r. o. Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36375535 · email: tvdk@tvdk.sk · ISSN 2453-6717 · EV 5269/15 · bezplatné noviny, cenník reklamy nájdete na www.tvdk.sk · redakcia: Jakub Krška, Diana Bilousová · grafická úprava: Martin Suchý · tlač: Petit Press, a. s.